A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (nyolcadik tanács)

2014. május 14.*

„Jogszabályok közelítése — 2009/48/EK irányelv — Játékok biztonsága — A játékokban található nitrózaminokra, nitrozálható anyagokra, ólomra, báriumra, arzénra, antimonra és higanyra vonatkozó határértékek — Az ezektől eltérő nemzeti rendelkezések fenntartását nem teljes mértékben jóváhagyó bizottsági határozat — Időben korlátozott jóváhagyás — Annak bizonyítása, hogy a nemzeti rendelkezések az emberi egészség védelmének magasabb szintjét biztosítják”

A T-198/12. sz. ügyben,

a **Németországi Szövetségi Köztársaság** (képviselik: T. Henze és A. Wiedmann, meghatalmazotti minőségben)

felperesnek

az **Európai Bizottság** (képviselik: M. Patakia és G. Wilms, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

a német szövetségi kormány által bejelentett, a játékokban található ólom, bárium, arzén, antimon, higany, valamint a nitrózaminok és nitrozálható anyagok tekintetében meghatározott határértékekre vonatkozó nemzeti rendelkezések érvényességének a játékok biztonságáról szóló 2009/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alkalmazásának kezdő napján túli meghosszabbításáról szóló, 2012. március 1-jei 2012/160/EU bizottsági határozat (HL L 80., 19. o.) részleges megsemmisítése iránti kérelem tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (nyolcadik tanács),

tagjai: M. E. Martins Ribeiro, elnökként eljáró bíró (előadó), A. Popescu és G. Berardis bírák,

hivatalvezető: K. Andová tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2013. szeptember 19-i tárgyalásra,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: német.

Ítéletet

Jogi háttér

Az uniós jog

1 Az EUMSZ 114. cikk a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ha a Szerződések másként nem rendelkeznek, a 26. cikkben meghatározott célkitűzések megvalósítására a következő rendelkezéseket kell alkalmazni. Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében és a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően elfogadja azokat a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítésére vonatkozó intézkedéseket, amelyek tárgya a belső piac megteremtése és működése.

(2) Az (1) bekezdés nem vonatkozik az adózásra, a személyek szabad mozgására, valamint a munkavállalók jogaira és érdekeire vonatkozó rendelkezésekre.

(3) A Bizottság az (1) bekezdésben előirányzott, az egészségügyre, a biztonságra, a környezetvédelemre és a fogyasztóvédelemre vonatkozó javaslataiban a védelem magas szintjét veszi alapul, különös figyelemmel a tudományos tényeken alapuló új fejleményekre. Az Európai Parlament és a Tanács saját hatáskörén belül szintén törekszik e célkitűzés megvalósítására.

(4) Ha valamely harmonizációs intézkedésnek az Európai Parlament és a Tanács, a Tanács vagy a Bizottság általi elfogadását követően egy tagállam a 36. cikkben említett lényeges követelmények alapján vagy a környezet, illetve a munkakörnyezet védelmével kapcsolatosan szükségesnek tartja nemzeti rendelkezések fenntartását, ezekről a rendelkezésekről és a fenntartásuk indokairól értesíti a Bizottságot.

(5) Ezen felül, a (4) bekezdés sérelme nélkül, amennyiben valamely harmonizációs intézkedésnek az Európai Parlament és a Tanács, a Tanács vagy a Bizottság általi elfogadását követően valamely tagállam új tudományos bizonyítékon alapuló, a környezet vagy a munkakörnyezet védelmével kapcsolatos nemzeti rendelkezések bevezetését tartja szükségesnek az adott tagállamra jellemző olyan probléma miatt, amely a harmonizációs intézkedés elfogadása után merült fel, ezekről az előirányzott rendelkezésekről és bevezetésük indokairól értesíti a Bizottságot.

(6) A Bizottság a (4) és (5) bekezdésben említett értesítésektől számított hat hónapon belül a vonatkozó nemzeti rendelkezéseket jóváhagyja vagy elutasítja, miután ellenőrizte, hogy az érintett rendelkezések nem képezik-e a tagállamok közötti önkényes megkülönböztetés eszközét vagy a kereskedelem rejtett korlátozását, valamint hogy nem jelentenek-e akadályt a belső piac működésében.

Amennyiben a Bizottság e határidőn belül nem hoz határozatot, a (4) és (5) bekezdésben említett nemzeti rendelkezéseket jóváhagyottnak kell tekinteni.

Ha az ügy összetettsége indokolja, és az emberi egészséget fenyegető veszély nem áll fenn, a Bizottság értesítheti az érintett tagállamot arról, hogy az ebben a bekezdésben említett határidő legfeljebb további hat hónappal meghosszabbítható.

(7) Ha a (6) bekezdés alapján egy tagállamnak engedélyezték valamely harmonizációs intézkedéstől eltérő nemzeti rendelkezések fenntartását vagy bevezetését, a Bizottság haladéktalanul megvizsgálja, hogy javasolja-e az adott intézkedés kiigazítását.

(8) Ha egy olyan területen, amely korábban harmonizációs intézkedések tárgyát képezte, valamely tagállam különleges közegészségügyi problémát vet fel, erről tájékoztatja a Bizottságot, amely haladéktalanul megvizsgálja, hogy javasoljon-e megfelelő intézkedéseket a Tanácsnak.

(9) A 258. és 259. cikkben megállapított eljárástól eltérve, a Bizottság vagy bármely tagállam közvetlenül az Európai Unió Bíróságához fordulhat, ha megítélése szerint egy másik tagállam az e cikkben biztosított hatáskörével visszaél.

(10) A fentiekben említett harmonizációs intézkedések indokolt esetben védzáradékot tartalmaznak, amely felhatalmazza a tagállamokat arra, hogy a 36. cikkben említett egy vagy több nem gazdasági okból, uniós ellenőrzési eljárás alá tartozó ideiglenes intézkedéseket hozzanak.”

2 1988. május 3-án az Európai Közösségek Tanácsa elfogadta a játékok biztonságára vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 88/378/EGK irányelvet (HL L 187., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 9. kötet, 240. o.).

3 A 88/378 irányelvnek a „Játékok alapvető biztonsági követelményei” című II melléklete a következőket tartalmazza:

„II. Sajátos kockázatok

[…]

3. Kémiai tulajdonságok

(1) A játékokat úgy kell megtervezni és kivitelezni, hogy az irányelv 2. cikkének (1) bekezdésében megállapított módon történő használatkor ne veszélyeztessék az egészséget, illetve lenyelésük, belélegzésük, illetve bőrrel, nyálkahártyával vagy szemmel való érintkezésük esetén ne okozzon fizikai sérülést.

Minden esetben meg kell felelniük a Közösség hatályos, bizonyos termékcsoportok, illetve bizonyos veszélyes anyagok és készítmények tilalmára, korlátozott használatára vagy címkézésére vonatkozó jogszabályainak.

(2) Különösen a gyermekek egészségének védelme érdekében a játékok használatából eredően az anyagok biológiai hozzáférhetőségének mértéke nem haladhatja meg a következő napi mennyiségeket:

0,2 μg antimon,

0,1 μg arzén,

25,0 μg bárium,

[…]

0,7 μg ólom,

0,5 μg higany,

[…]

vagy ezek, illetve más anyagok egyéb értékei, amelyeket a Közösség jogszabályai tudományos bizonyítékok alapján megállapítanak.

Ezen anyagok biológiai hozzáférhetősége azt az oldható kivonatmennyiséget jelenti, amelynek toxikológiai szempontból jelentősége van.

[…]”

4 A biológiai hozzáférhetőség 88/378 irányelvben megállapított határértékei egy vegyi anyagnak azt a legnagyobb elfogadható mennyiségét fejezik ki, amelyet az emberi test a játék használatából kifolyólag felszívhat és biológiailag fel tud dolgozni. Ezeket a határértékeket mikrogrammban, az ártalmas anyag napi mennyiségében kifejezve adják meg, és nem tesznek különbséget a játék anyagának állagát illetően.

5 Az Európai Szabványügyi Bizottság (CEN) – különösen annak érdekében, hogy a játékgyártók eleget tehessenek a 88/378 irányelvben foglalt előírásoknak – kidolgozta, majd 1994. december 13-án elfogadta az Európai Bizottság felhatalmazása alapján a „Gyermekjátékok biztonsága” nevű EN 71-3 harmonizált európai szabványt (a továbbiakban: EN 71-3 szabvány).

6 Az EN 71-3 szabvány a 88/378 irányelvvel megállapított biológiai hozzáférhetőségi határértékekből a játékok anyagai tekintetében felszívódási határértékeket vezet le, és leírja a meghatározásukat lehetővé tévő eljárást. Az EN 71-3 szabvány határértékeinek betartása esetén vélelmezni kell a 88/378 irányelvben foglalt alapvető követelményeknek, és ezáltal az irányelvben meghatározott biológiai hozzáférhetőségi határértékeknek való megfelelést, ahogyan ez a 88/378 irányelv harmadik preambulumbekezdéséből és 5. cikkének (1) bekezdéséből következik.

7 A kioldódási határérték a vegyi anyag azon legnagyobb elfogadható mennyiségét adja meg, amely kioldódhat, azaz a termékből kiválhat, és például behatolhat a bőrbe, vagy a gyomornedvekbe kerülhet. Ezek a határértékek magukon a játékokon is mérhetők, a mennyiségüket pedig úgy adják meg, hogy a játék anyagának egy kilogrammjában hány milligramm ártalmas anyag található.

8 Az EN 71-3 szabvány a következő kioldódási határértékeket írja elő:

Elem	Kioldódási határérték
Antimon	60 mg/kg
Arzén	25 mg/kg
Bárium	1 000 mg/kg
Ólom	90 mg/kg
Higany	60 mg/kg

9 2003-ban megkezdődött a 88/378 irányelv felülvizsgálata, amely 2009. június 18-án a játékok biztonságáról szóló 2009/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 170., 1. o.) elfogadásával fejeződött be, a Németországi Szövetségi Köztársaság pedig a szavazás során az irányelv elfogadása ellen foglalt állást.

10 A 2009/48 határozat (22) preambulumbekezdése a következőképpen fogalmaz:

„Bizonyos anyagokra vonatkozóan a 88/378/EGK irányelvben megállapított egyedi szintértékeket is meg kell változtatni, a tudomány fejlődését figyelembe véve. A különösen mérgező és ezért a játékok gyermekek által hozzáférhető részeiben szándékosan nem használható arzén, kadmium, króm (VI),

ólom, higany és szerves ón határértékeit az illetékes tudományos bizottság kritériumai alapján biztonságosnak ítélt szintek felében kell megállapítani annak biztosítása érdekében, hogy ezek az anyagok a helyes gyártási eljárással [helyesen: helyes előállítási gyakorlattal] összeegyeztethetően csak nyomokban legyenek jelen.”

11 A 2009/48 irányelv (47) preambulumbekezdésének szövege a következő:

„Ezen irányelv hatálybalépése után kétéves átmeneti időszakot kell biztosítani a játékgyártók és az összes gazdasági szereplő számára annak érdekében, hogy elegendő idejük legyen a követelményeknek való megfelelésre; az átmeneti időszak alatt a 88/378/EGK irányelvnek megfelelő játékok forgalomba hozhatók. A vegyi követelmények tekintetében ez az időszak négy év, hogy az egységes szabványokat hozzáigazíthassák a követelményekhez.”

12 A 2009/48 irányelv a Het Rijksinstituut voor de Volksgezondheid en Milieu (RIVM, holland állami közegészségügyi és környezetvédelmi intézet) „A játékokban található vegyi anyagok. Általános módszertan a játékok kémiai biztonságának értékeléséhez az elemek átfogó áttekintésével” című 2008. évi jelentésében (a továbbiakban: az RIVM jelentése) szereplő ajánlások alapján több anyagra – köztük az ólomra, az arzénra, a higanyra, a báriumra és az antimonra – vonatkozóan külön kioldódási határértéket állapított meg. A játékanyag típusától – száraz, törékeny, porszerű vagy hajlékony anyag, folyékony vagy ragadós anyag és lekapart anyag – függően három különböző kioldódási határértéket állapítottak meg.

13 A 2009/48 irányelv „Különleges biztonsági követelmények” című II. melléklete a következőket tartalmazza:

„III. Kémiai tulajdonságok

[…]

13. A 3., 4. és 5. pontban foglalt egyéb rendelkezések sérelme nélkül az anyagok játékokból, valamint a játékok részeiből történő kioldódáskor nem haladhatják meg az alábbi kioldódási értékeket:

Elem	mg/kg száraz, törékeny, porszerű vagy hajlékony játékanyagokban	mg/kg folyékony vagy ragadós játékanyagokban	mg/kg lekapart játékanyagokban
[…]	[…]	[…]	[…]
Antimon	45	11,3	560
Arzén	3,8	0,9	47
Bárium	4 500	1 125	56 000
[…]	[…]	[…]	[…]
Ólom	13,5	3,4	160
[…]	[…]	[…]	[…]
Higany	7,5	1,9	94
[…]	[…]	[…]	[…]

[…]”

14 A 2009/48 irányelv 53. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok nem akadályozhatják meg az olyan játékok forgalmazását, amelyek megfelelnek a 88/378/EK irányelvnek, és amelyeket 2011. július 20. előtt hoztak forgalomba.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően a tagállamok nem akadályozhatják meg olyan játékok forgalmazását, amelyek a II. melléklet III. [pontjában] foglalt követelmények kivételével ezen irányelv összes rendelkezésének megfelelnek, amennyiben ezek a játékok megfelelnek a 88/378/EGK irányelv II. melléklete [II.3. pontjában] foglalt követelményeknek, és azokat 2013. július 20. előtt hozták forgalomba."

15 A 2009/48 irányelv „Átültetés a nemzeti jogba" című 54. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy ennek az irányelvnek 2011. január 20-ig megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

E rendelkezéseket 2011. július 20-tól kell alkalmazni.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el."

16 A 2009/48 irányelv „Hatályon kívül helyezés" című 55. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A 88/378/EGK irányelv a 2. cikk (1) bekezdése, valamint a II. melléklet 3 szakasza kivételével 2011. július 20-tól hatályát veszti. A 2. cikk (1) bekezdése, valamint a II. melléklet 3. szakasza 2013. július 20-tól hatályát veszti.

A hatályát vesztett irányelvre történő hivatkozásokat ezen irányelvre történő hivatkozásként kell értelmezni."

A nemzeti jog

17 A Németországi Szövetségi Köztársaság a 88/378 irányelvet a legutóbb a 2007. március 6-i Verordnung zur Umsetzung der EG-Richtlinien 2002/44/EG und 2003/10/EG zum Schutz der Beschäftigten vor Gefährdungen durch Lärm und Vibrationen (a munkavállalók zaj és rezgések hatásának való expozíciójával szembeni védelméről szóló 2002/44/EK és 2003/10/EK irányelv átültetéséről szóló rendelet) 6. cikkének (2) bekezdésével módosított, 1989. december 21-i Verordnung über die Sicherheit von Spielzeug (a játékok biztonságáról szóló rendelet) (BGBl. 1989., 2541. o.) révén ültette át a nemzeti jogba. Az említett nemzeti szabályozás 2. cikkében szereplő, az ólomra, az arzénra, a higanyra, a báriumra és az antimonra vonatkozó határértékek megegyeznek a 88/378 irányelvben foglalt határértékekkel.

18 2011. július 20-án hatályba lépett a Zweite Verordnung zum Geräte- und Produktsicherheitsgesetz (Verordnung über die Sicherheit von Spielzeug) (2. GPSGV) (a felszerelések és termékek biztonságáról szóló törvényre vonatkozó második rendelet [a játékok biztonságáról szóló rendelet]) (BGBl. 2011 I., 1350. és azt követő oldalak, valamint 1470. o.; a továbbiakban: második GPSGV 2011"), amelynek az

alapvető biztonsági követelményekre vonatkozó 10. cikke (3) bekezdése a 88/378 irányelv II. mellékletében szereplő, az ólomra, az antimonra, az arzénra, a báriumra és a higanyra vonatkozó biológiai hozzáférhetőségi határértékeket tartalmazza.

A jogvita előzményei

19 2011 január 20-án a Németországi Szövetségi Köztársaság az EUMSZ 114. cikk (4) bekezdése értelmében engedélyt kért a Bizottságtól a játékok anyagai által kibocsátott öt elem – ólom, arzén, higany, bárium és antimon –, valamint nitrózaminok és nitrozálható anyagok tekintetében a német jogszabályokban szereplő rendelkezéseknek a 2009/48/EK irányelv II. melléklete III. része hatálybalépésének időpontján túli fenntartásáról.

20 2011. március 2-i levelével a Németországi Szövetségi Köztársaság részletes indokolást fűzött ehhez a kérelemhez, és csatolta a Német Szövetségi Kockázatértékelési Intézet (Bundesinstitut für Risikobewertung; a továbbiakban: BfR) által végzett egészségügyi értékeléseket, amelyek közül az egyik az antimonra, az arzénra, az ólomra, a báriumra és a higanyra vonatkozott, a másik a nitrózaminokra és nitrozálható anyagokra.

21 2011. augusztus 4-i határozatával az EUMSZ 114. cikk (6) bekezdésének harmadik albekezdése alapján a Bizottság tájékoztatta a Németországi Szövetségi Köztársaság kormányát, hogy az öt elem – ólom, arzén, higany, bárium és antimon –, valamint a nitrózaminok és nitrozálható anyagok tekintetében alkalmazandó, 2011. március 2-án bejelentett nemzeti rendelkezések jóváhagyására vagy visszautasítására vonatkozó, a (6) bekezdés első albekezdésében foglalt 6 hónapos határidőt 2012. március 5-ig meghosszabbítják.

22 A német szövetségi kormány által bejelentett, a játékokban található ólom, bárium, arzén, antimon, higany, valamint a nitrózaminok és nitrozálható anyagok tekintetében meghatározott határértékekre vonatkozó nemzeti rendelkezések érvényességének a játékok biztonságáról szóló 2009/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alkalmazásának kezdetén túli meghosszabbításáról szóló, 2012. március 2-án közölt, 2012. március 1-jei 2012/160/EU bizottsági határozatban (HL L 80., 19. o.; a továbbiakban: megtámadott határozat) a Bizottság a következőképpen határozott:

„1. cikk

Az antimonnal, arzénnal és higannyal kapcsolatban az EUMSZ 114. cikk (4) bekezdése értelmében bejelentett német intézkedéseket a Bizottság nem hagyja jóvá.

Az EUMSZ 114. cikk (4) bekezdése értelmében bejelentett, az ólommal kapcsolatos német rendelkezéseket a Bizottság az ólomra [helyesen: a játékokban található ólomra] vonatkozó új határértékeket megállapító vonatkozó új határértékeket megállapító [európai] uniós rendelkezések hatálybalépéséig, de legkésőbb 2013. július 21-ig jóváhagyja.

Az EUMSZ 114. cikk (4) bekezdése értelmében bejelentett, a báriummal [helyesen: a játékokban található báriummal] kapcsolatos német rendelkezéseket a Bizottság a báriumra vonatkozó új határértékeket megállapító uniós rendelkezések hatálybalépéséig, de legkésőbb 2013. július 21-ig jóváhagyja.

A nitrózaminokkal és nitrozálható anyagokkal kapcsolatban az EUMSZ 114. cikk (4) bekezdése értelmében bejelentett német intézkedéseket a Bizottság jóváhagyja.”

Az eljárás és a felek kérelmei

23 A Törvényszék Hivatalához 2012. május 14-én benyújtott keresetlevelével a Németországi Szövetségi Köztársaság előterjesztette a jelen keresetet.

24 A Németországi Szövetségi Köztársaság azt kéri, hogy a Törvényszék:

– semmisítse meg a megtámadott határozatot abban a részében, amelyben egyrészt nem hagyja jóvá a fenntartásuk céljából bejelentett, az antimonra, az arzénra és a higanyra vonatkozó határértékeket megállapító nemzeti rendelkezéseket, másrészt csak 2013. július 21-ig hagyja jóvá a fenntartásuk céljából bejelentett, az ólomra és a báriumra vonatkozó határértékeket megállapító nemzeti rendelkezéseket;

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

25 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el a keresetet;

– kötelezze a Németországi Szövetségi Köztársaságot az eljárás költségeinek viselésére.

26 A Törvényszék Hivatalához 2012. augusztus 27-én érkezett beadványával a Dán Királyság kérelmezte, hogy a felperes kérelmeinek támogatójaként beavatkozhasson a jelen ügyben. A nyolcadik tanács elnöke 2012. szeptember 27-én hozott végzésével helyt adott ennek a kérelemnek.

27 A Törvényszék Hivatalához 2012. november 13-án érkezett levelében a Dán Királyság értesítette a Törvényszéket, hogy visszavonja beavatkozását. A nyolcadik tanács elnöke 2012. december 14-én hozott végzésével a jelen ügyből törölte a Dán Királyságot mint beavatkozót.

28 A Németországi Szövetségi Köztársaság 2013. február 13-i beadványával a következő ideiglenes intézkedésekre irányuló kérelmet nyújtotta be:

– az ólomra, a báriumra, az arzénra, az antimonra és a higanyra vonatkozó határértékek fenntartására irányulóan bejelentett nemzeti rendelkezéseknek a Törvényszék érdemi határozathozataláig történő ideiglenes jóváhagyása;

– másodlagosan, a Bizottság arra való kötelezése, hogy ideiglenesen hagyja jóvá az ólomra, a báriumra, az arzénra, az antimonra és a higanyra vonatkozó határértékek fenntartására irányulóan bejelentett nemzeti rendelkezéseket a Törvényszék érdemi határozathozataláig.

29 2013. május 15-én hozott végzésével a Törvényszék elnöke az ideiglenes intézkedésre irányuló kérelemről úgy határozott, hogy a Bizottságnak jóvá kell hagynia a Németországi Szövetségi Köztársaság által bejelentett, a játékokban található antimon, arzén, bárium, ólom és higany tekintetében meghatározott határértékre vonatkozó nemzeti rendelkezéseknek a Törvényszék érdemi határozathozataláig történő fenntartását.

30 Az előadó bíró jelentése alapján a Törvényszék (nyolcadik tanács) a jelen ügyben a szóbeli szakasz megnyitásáról határozott, és a Törvényszék eljárási szabályzatának 64. cikkében előírt pervezető intézkedések keretében kérdéseket tett fel írásban a feleknek. A felek a megadott határidőn belül válaszoltak ezekre a kérdésekre.

31 A Törvényszék a 2013. szeptember 19-i tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előterjesztéseit és az általa feltett szóbeli kérdésekre adott válaszaikat.

A jogkérdésről

A Németországi Szövetségi Köztársaság által a tárgyaláson előadott, részleges okafogyottság iránti kérelemről

32 A tárgyaláson a Németországi Szövetségi Köztársaság jelezte, hogy a Bizottság a jelen kereset benyújtását követően elfogadta a 2009/48 irányelv II. melléklete III. részének módosításáról szóló, 2013. július 17-i 681/2013/EU rendeletet (HL L 195., 16. o.), amely módosította a báriumra vonatkozóan ebben a mellékletben szereplő kioldódási határértékeket, és kérte a Törvényszéket, hogy állapítson meg okafogyottságot a kereset azon része tekintetében, amely a megtámadott határozat báriumot érintő részének megsemmisítésére irányul, és a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

33 Meg kell állapítani, hogy a 681/2013 rendelet elfogadása következtében a kereset okafogyottá vált abban a részében, amelyben a megtámadott határozat báriumot érintő részének megsemmisítésére irányult.

34 Ilyen feltételek mellett az ólomra és a báriumra vonatkozó jóváhagyás 2013. július 21-ig történő korlátozásának állítólagos jogellenessége miatti megsemmisítésére irányuló kérelem vizsgálata csak az ólomra vonatkozó jóváhagyásra irányul, és ezért a megtámadott határozat báriumra vonatkozó részének megsemmisítésére irányuló kérelemről nem szükséges határozni.

A megtámadott határozat megsemmisítésére irányuló kérelmek

35 A Németországi Szövetségi Köztársaság keresete a megtámadott határozat részleges megsemmisítésére irányul, egyrészt amennyiben csak 2013. július 21-ig hagyja jóvá a fenntartásuk céljából bejelentett, ólomra vonatkozó határértékeket megállapító nemzeti rendelkezéseket, másrészt amennyiben nem hagyja jóvá a fenntartásuk céljából bejelentett, az antimonra, az arzénra és a higanyra vonatkozó határértékeket megállapító nemzeti rendelkezéseket.

Az ólomra vonatkozó jóváhagyás időbeli korlátozásának jogellenességéről

– Az elfogadhatóságról

36 A Bizottság azt állítja, hogy az ólomra vonatkozó, időben korlátozott jóváhagyás vitatása elfogadhatatlan, mivel a Németországi Szövetségi Köztársaságnak nem fűződik érdeke az eljáráshoz.

37 Emlékeztetni kell azonban arra, hogy az EUMSZ 263. cikk határozott különbséget tesz egyrészt az uniós intézmények és a tagállamok megsemmisítés iránti kereset benyújtásához fűződő joga, másrészt pedig a természetes és jogi személyek ilyen joga között, mivel e cikk második bekezdése anélkül biztosítja bármely tagállam számára a jogot, hogy megsemmisítés iránti kereset révén vitassa a Bizottság határozatainak jogszerűségét, hogy e jog gyakorlásának feltétele lenne az eljáráshoz fűződő érdek igazolása (lásd ebben az értelemben a Bíróság 131/86. sz., Egyesült Királyság kontra Tanács ügyben 1988. február 23-án hozott ítéletének [EBHT 1988., 905. o.] 6. pontját; a Bíróság C-208/99. sz., Portugália kontra Bizottság ügyben 2001. november 27-én hozott végzésének [EBHT 2001., I-9183. o.] 22–24. pontját; a Törvényszék T-415/05., T-416/05. és T-423/05. sz., Görögország kontra Bizottság egyesített ügyekben 2010. szeptember 13-án hozott ítéletének [EBHT 2010., II-4749. o.] 57. pontját).

38 Következésképpen meg kell állapítani, hogy teljes mértékben elfogadható a Németországi Szövetségi Köztársaság arra irányuló kérelme, hogy a Törvényszék semmisítse meg a megtámadott határozat azon részét, amely legkésőbb csak 2013. július 21-ig hagyja jóvá a fenntartásuk céljából bejelentett, az ólomra vonatkozó határértékeket megállapító nemzeti rendelkezéseket.

– Az ügy érdeméről

39 A Németországi Szövetségi Köztársaság lényegében három megsemmisítési jogalapra hivatkozik, amelyek közül az elsőt az indokolási kötelezettség megsértésére, a másodikat az EUMSZ 114. cikk megsértésére, a harmadikat pedig a hatáskörrel való visszaélésre alapítja.

40 Elsőként a Németországi Szövetségi Köztársaság azon jogalapját kell megvizsgálni, amelyet az indokolási kötelezettség megsértésére alapít.

41 A Németországi Szövetségi Köztársaság azt állítja, hogy a Bizottság nem indokolta jogilag megfelelő módon az ólomra vonatkozó nemzeti rendelkezések jóváhagyásának időbeli korlátozását. Előadja, hogy a Bizottságnak logikailag ellentmondásos „eljárásmódja” miatt különösen részletesen meg kellett volna indokolnia az említett korlátozást.

42 A megtámadott határozatnak az ólomra vonatkozó (53)–(55) preambulumbekezdése a következőket tartalmazza:

„A német szövetségi kormány álláspontja

(53) A német hatóságok az EFSA [Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság] 2010-es tanulmányára hivatkoznak, amelyben átfogó elemzés található az ólomról. Az EFSA szerint nincs tudományosan megalapozott küszöbérték az ólom emberi egészségre gyakorolt negatív hatása tekintetében. Ezért Németország úgy véli, hogy az ólom kioldódási határértékei, amelyeket az irányelv tartalmaz, többé már nem tudományosan megalapozottak, és a nemzeti intézkedések fenntartását kéri.

A német szövetségi kormány álláspontjának értékelése

(54) A Bizottság elismeri, hogy az ólom kioldódási határértékei, amelyeket az irányelv tartalmaz, többé már nem nyújtanak megfelelő mértékű védelmet a gyermekeknek. A határértékek kiszámításához használt tolerálható napi bevitelt 2010-ben megkérdőjelezte az EFSA és a JECFA [a FAO/WHO élelmiszer-adalékanyagokkal foglalkozó szakértői bizottsága], miután felülvizsgálták a játékok biztonságára vonatkozó jogszabályokat. Ezt figyelembe véve a Bizottság már felülvizsgálta a fent említett határértékeket.

(55) A fentiek fényében a Bizottság úgy véli, hogy a Németország által az ólommal kapcsolatban bejelentett intézkedések indokoltak az emberi egészség védelmének lényeges követelménye alapján.”

43 A megtámadott határozatnak „A belső piac működése akadályozásának hiánya” című részben szereplő (91) preambulumbekezdése ekképpen fogalmaz:

„Az ólom […] tekintetében a Bizottság megjegyzi, hogy a gyártók az irányelv rendelkezéseinek alkalmazása során Németországon kívül minden tagállamban forgalmazhatják a játékokat. A gyártók valószínűleg nem fejlesztenek ki két különböző játéksorozatot, ehelyett inkább alkalmazkodnak az eltérő rendelkezésekhez, hogy olyan játékokat állítsanak elő, amelyeket minden tagállamban lehet forgalmazni. A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy az ólomra […] vonatkozó németországi határértékeket az EU-ban 1990 óta kell alkalmazni a 88/378/EGK irányelv alapján, ezért a gyártók műszakilag megvalósíthatják őket. A játékgyártók megerősítették ezt a feltevést, amikor közölték a német intézkedésekkel kapcsolatos álláspontjukat. Ezért a Bizottság úgy véli, hogy a belső piac működésére gyakorolt hatás arányos a gyermekek egészségének megóvására irányuló céllal.”

44 A megtámadott határozatnak a „Következtetés” című részben szereplő (94) preambulumbekezdése a következőket tartalmazza:

„Ami a Németország által az ólommal […] kapcsolatban bejelentett nemzeti intézkedéseket illeti, a Bizottság úgy véli, hogy ezek az intézkedések indokoltak, és nem képezik a tagállamok közötti önkényes megkülönböztetés eszközét vagy a kereskedelem rejtett korlátozását, valamint nem jelentenek akadályt a belső piac működésében. A Bizottság ezért úgy véli, hogy a bejelentett intézkedések jóváhagyhatók, de határidő vonatkozik rájuk.”

45 Emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 296. cikk második bekezdésében előírt indokolási kötelezettség olyan lényeges eljárási szabálynak minősül, amelyet külön kell választani az indokolás megalapozottságának kérdésétől, amely a vitatott jogi aktus érdemi jogszerűségére vonatkozik (lásd a C-367/95. P. sz., Bizottság kontra Sytraval és Brink’s France ügyben 1989. április 2-án hozott ítélet [EBHT 1998., I-1719. o.] 67. pontját, valamint a C-17/99. sz., Franciaország kontra Bizottság ügyben 2001. március 22-én hozott ítélet [EBHT 2001., I-2481. o.] 35. pontját).

46 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 296. cikk második bekezdése által megkövetelt indokolást a kérdéses jogi aktus természetéhez kell igazítani, és abból világosan és egyértelműen ki kell tűnnie a jogi aktust meghozó intézmény érvelésének oly módon, hogy az érdekeltek megismerhessék a meghozott intézkedés indokait, a hatáskörrel rendelkező bíróság pedig gyakorolhassa felülvizsgálati jogkörét. Az indokolás követelményét az ügy körülményeire, különösen a jogi aktus tartalmára, az előadott indokok jellegére és a jogi aktus címzettjei, illetve a jogi aktus által közvetlenül és személyükben érintett bármely más személy magyarázathoz jutás iránti érdekére figyelemmel kell értékelni. Nem követelmény, hogy az indokolás minden releváns ténybeli és jogi elemre kitérjen, mivel azon kérdést, hogy a jogi aktus indokolása megfelel-e az említett EUMSZ 253. cikk követelményeinek, nem csupán szövege, hanem összefüggései, valamint az érintett területre vonatkozó jogi szabályok összessége alapján kell eldönteni (lásd a fenti 45. pontban hivatkozott Bizottság kontra Sytraval és Brink’s France ügyben hozott ítélet 63. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot; a Törvényszék T-304/02. sz., Hoek Loos kontra Bizottság ügyben 2006. július 4-én hozott ítéletének [EBHT 2006., II-1887. o.] 58. pontját).

47 Rá kell mutatni arra, hogy a jogi aktusok indokolásának logikusnak kell lennie, és nem tartalmazhat különösen olyan belső ellentmondást, amely megakadályozza a jogi aktus indokainak megfelelő megértését (a Bíróság C-521/09. P. sz., Elf Aquitaine kontra Bizottság ügyben 2011. szeptember 29-én hozott ítéletének [EBHT 2011., I-8947. o.] 151. pontja).

48 Valamely határozat indokolásának ellentmondásos jellege akkor képezi az EUMSZ 296. cikk második bekezdéséből eredő kötelezettségnek a szóban forgó jogi aktus érvényességét érintő megsértését, ha bizonyítást nyer, hogy ezen ellentmondás miatt a jogi aktus címzettje részben vagy egészben nem tudja megismerni a határozat valódi indokait, e ténynél fogva pedig a jogi aktus rendelkező része részben vagy egészben nélkülözi a jogi alátámasztást (a Törvényszék T-5/93. sz, Tremblay és társai kontra Bizottság ügyben 1995. január 24-én hozott ítéletének [EBHT 1995., II-185. o.] 42. pontja, T-65/93. sz., Kish Glass kontra Bizottság ügyben 1995. január 24-án hozott ítéletének [EBHT 2000., II-1885. o.] 85. pontja és T-347/09. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 2013. szeptember 12-én hozott ítéletének 101. pontja).

49 Az ítélkezési gyakorlatból továbbá az is következik, hogy az állandó döntéshozatali gyakorlatot követő bizottsági határozat összefoglaló jelleggel, például korábbi döntésekre hivatkozással is indokolható, amennyiben azonban a határozat lényegesen túllép a korábbi határozatok gyakorlatán, a Bizottság köteles érvelését kifejezett módon kifejteni (a 73/74. sz., Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique és társai kontra Bizottság ügyben 1975. november 26-án hozott ítélet [EBHT 1975., 1491. o.] 31. pontja, és a C-295/07. P. sz., Bizottság kontra Département du Loiret ügyben 2008. december 11-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-9363. o.] 44. pontja).

50 Azt is hangsúlyozni kell, hogy a közigazgatási eljárásban az uniós jogrend által biztosított garanciák – így például a Bizottságnak a határozatai megfelelő indokolására vonatkozó kötelezettsége – tiszteletben tartásának ellenőrzése különösen fontos az EUMSZ 114. cikk (4) bekezdése szerinti eljárás vonatkozásában, mivel erre nem alkalmazható a kontradiktórius eljárás elve (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-3/00. sz., Dánia kontra Bizottság ügyben 2003. március 20-án hozott ítéletének [EBHT 2003., I-2643. o.] 50. pontját és C-405/07. P. sz., Hollandia kontra Bizottság ügyben 2008. november 6-án hozott ítéletének [EBHT 2008., I-8301. o.] 56. és 57. pontját).

51 A jelen ügyben rá kell mutatni arra, hogy a megtámadott határozatban szereplő bevezető megjegyzések (a (19)–(24) preambulumbekezdés) többek között felidézik azokat a körülményeket, amelyek között a 88/378 és a 2009/48 irányelvben meghatározták az arzénre, az ólomra, az antimonra, a báriumra és a higanyra vonatkozó határértékeket. A 2009/48 irányelvvel kapcsolatban a Bizottság hangsúlyozza, hogy az RIVM jelentésében megfogalmazott ajánlások alapján a gyermekek játékokban található vegyi anyagoknak való kitettsége nem haladhat meg egy bizonyos szintet, nevezetesen a „tolerálható napi bevitel” szintjét, és hogy – mivel a tolerálható napi bevitel szintjeit tudományos tanulmányok határozzák meg, és mivel a tudomány fejlődhet – a jogalkotó biztosította a határértékek módosításának lehetőségét, ha új tudományos bizonyítékok állnak rendelkezésre.

52 A Bizottság megvizsgálta a Németországi Szövetségi Köztársaság által az egyes érintett anyagok tekintetében való eltérésre irányuló kérelme alátámasztásául felhozott indokolást. Elemzése végén a Bizottság jóváhagyta a Németországi Szövetségi Köztársaságnak az ólomra vonatkozó határértékeket megállapító nemzeti rendelkezések fenntartására irányuló kérelmét, és azt állapította meg, hogy azok „indokoltak az emberi egészség védelmének lényeges követelménye alapján”(a megtámadott határozat (55) és (94) preambulumbekezdése).

53 A Bizottság szerint ez utóbbi megállapítás az azzal kapcsolatos problémákból ered, hogy néhány tudományos vizsgálat megkérdőjelezte az ólom kioldódási határértékeinek kiszámításához használt tolerálható napi bevitelt (a megtámadott határozat (54) preambulumbekezdése). A Bizottság ismertette, hogy az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) és a FAO/WHO szakértői bizottsága (JECFA) 2010-ben, miután felülvizsgálta a játékok biztonságára vonatkozó jogszabályokat, megkérdőjelezte a határértékek kiszámításához használt tolerálható napi bevitelt, és ezt figyelembe véve a Bizottság már felülvizsgálta a fent említett határértékeket.

54 A megtámadott határozatban a Bizottság azt is megállapította, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság által az ólommal kapcsolatban bejelentett rendelkezések nem képezik a tagállamok közötti önkényes megkülönböztetés eszközét vagy a tagállamok közötti kereskedelem rejtett korlátozását, valamint nem jelentenek akadályt a belső piac működésében sem (a megtámadott határozat (83), (86), (91) és (94) preambulumbekezdése).

55 A Bizottság csak a megtámadott határozat záró részében közölte, hogy indokoltnak tartja azt az álláspontot elfogadni, hogy a bejelentett intézkedések jóváhagyhatók, „de határidő vonatkozik rájuk” (a megtámadott határozat (94) preambulumbekezdése), ahogyan ez az említett határozat rendelkező részének 1. cikkében szerepel. A Bizottság ezért jóváhagyta a játékokban található ólommal kapcsolatos német rendelkezéseket „az ólomra [helyesen: a játékokban található ólomra] vonatkozó új határértékeket megállapító [európai] uniós rendelkezések hatálybalépéséig, de legkésőbb 2013. július 21-ig”.

56 Elöljáróban rá kell mutatni arra, hogy az ólommal kapcsolatban bejelentett nemzeti intézkedések ideiglenes jóváhagyásának határidejét két vagylagos esemény közül a korábban bekövetkező időpontja határozza meg; az első esemény (amelynek bekövetkezte bizonytalan) „a játékokban található ólomra vonatkozó új határértékeket megállapító európai uniós rendelkezések hatálybalépése”, a második, biztosan bekövetkező esemény pedig a 2013. július 21-i dátum. Jóllehet a Bizottság beadványaiban kifejti, hogy a megtámadott határozat elfogadásának időpontjában amiatt döntött a jóváhagyás időbeli

korlátozása mellett, mert a tudományos ismeretek fejlődését figyelembe véve már intézkedett a 2009/48 irányelvben meghatározott, különösen az ólomra vonatkozó határértékek elfogadásáról, e tekintetben azt kell megállapítani, hogy az említett határozat ezt nem részletezi külön.

57 A jóváhagyásnak „a játékokban található ólomra vonatkozó új határértékeket megállapító európai uniós rendelkezések hatálybalépéséig” történő korlátozásával kapcsolatban azt kell megállapítani, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság számára érthetővé válhatott a Bizottság érvelése a megtámadott határozat átfogó értelmezése alapján, logikai összefüggést teremtve a határozatnak kifejezetten a 2009/48 irányelv ólomra vonatkozó határértékeinek felülvizsgálatáról szóló preambulumbekezdései, valamint a rendelkező rész 1. cikkének tartalma között, amely a jóváhagyásnak az ólom tekintetében „új határértékeket megállapító [európai] uniós rendelkezések” hatálybalépéséig történő korlátozására vonatkozik.

58 A „2013. július 21-ig” történő korlátozással kapcsolatban azonban a Németországi Szövetségi Köztársaság először is megjegyzi, hogy mivel a Bizottság a megtámadott határozat (54) preambulumbekezdésében elismerte, hogy az ólomnak a 2009/48 irányelvben foglalt kioldódási határértékei már nem nyújtanak megfelelő mértékű védelmet a gyermekek számára, és hogy a bejelentett nemzeti rendelkezések indokoltak az emberi egészség védelmének lényeges követelménye alapján, így az időbeli korlátozás szabálya logikailag ellentmondásosnak tűnik. Az időbeli korlátozást továbbá eltérésnek kell minősíteni az EUMSZ 114. cikk (4) és (6) bekezdésében foglalt azon normatív előírástól, miszerint a Bizottság köteles jóváhagyni a bejelentett nemzeti rendelkezést, ha annak alkalmazási feltételei teljesülnek. Még inkább nyilvánvaló egyébként az ellentmondás, ha figyelembe vesszük a Bizottságnak a nitrózaminokról és a nitrozálható anyagokra vonatkozó, időbeli korlátozás nélkül jóváhagyott nemzeti rendelkezésekről szóló fejtegetéseit. Végül a 2013. július 21-ig történő időbeli korlátozás eredményét tekintve elutasításnak minősül a 2009/48 irányelv szerkezetére tekintettel.

59 Emlékeztetni kell arra, hogy az uniós jogalkotó egyrészt azt helyezte kilátásba, hogy bár a 2009/48 irányelvet legkésőbb 2011. január 20-ig kell átültetni, a tagállamoknak az átültető nemzeti rendelkezéseket csak 2011. július 20-tól kell alkalmazniuk (a 2009/48 irányelv 54. cikke), másrészt hogy a 88/378 irányelv 2011. július 20-tól hatályát vesztette a 2. cikk (1) bekezdése, valamint a II. melléklet II. 3. pontja kivételével, amelyek 2013. július 20-tól vesztették hatályukat (a 2009/48 irányelv 55. cikke).

60 Az előző pontban említett kivételre tekintettel kérte a Németországi Szövetségi Köztársaság a Bizottságtól a különböző anyagokra, köztük a játékokban található ólomra vonatkozó nemzeti jogszabályokban szereplő rendelkezéseknek „a 2009/48 irányelv II. melléklete III. [pontja] hatálybalépésének időpontján túli” fenntartását, mivel a 88/378 irányelv által meghatározott és e rendelkezésekben átvett biológiai hozzáférhetőségi határértékek a Bizottság jóváhagyásától függetlenül eddig az időpontig továbbra is alkalmazandók.

61 Nem vitatott, hogy az ólomra vonatkozó nemzeti rendelkezések fenntartását a Bizottság csak a felülvizsgált kioldódási határértékek hatálybalépéséig, de legkésőbb 2013. július 21-ig hagyta jóvá.

62 Meg kell tehát állapítani, hogy az ólomra vonatkozó nemzeti rendelkezések fenntartása jóváhagyása lejártának vagy egybe kellett volna esnie az ólom tekintetében felülvizsgált kioldódási határértékeket megállapító, új uniós rendelkezések hatálybalépésével, ami csak akkor történhetett volna, ha a hatálybalépés 2013. július 21. előtt bekövetkezett volna, vagy pedig az idő múlása folytán 2013. július 21-én kellett volna beállnia, ami – egy nap híján – egybeesett a 88/378 irányelv II. melléklete II. 3. pontjának hatályon kívül helyezésével, amelye pontot a 2009/48 irányelv II. melléklete III. pontja váltott fel.

63 A Bizottság ez utóbbi esettel kapcsolatban a Törvényszék írásbeli kérdésére válaszul a következőket fejtette ki:

„Az irányelvben megállapított, vegyi anyagokra vonatkozó határértékeket 2013. július 20. 0 órától kell alkalmazni. A megtámadott határozat elfogadásakor a Bizottság abból indult ki, hogy […] az ólomra vonatkozó határértékeket kellően ezen időpont előtt alkalmazni fogják. El kívánta azonban kerülni azt is, hogy olyan határozat közzétételét róják fel neki, amely e két anyag tekintetében nem ír elő időbeli hatályt. Ezenkívül mindkét időpont hétvégére esik. Következésképpen a határozat (jelképesen) még egy nap határidőt ad a német kormánynak az alkalmazásra."

64 Mivel egyfelől a 88/378 irányelv által meghatározott biológiai hozzáférhetőségi határértékeket 2013. július 20-ig kell alkalmazni, másfelől pedig az ólomra vonatkozó nemzeti rendelkezések fenntartását csak legkésőbb 2013. július 21-ig hagyták jóvá, a két időpont közötti jelképes eltérésre tekintettel azt kell megállapítani – miként ezt a Németországi Szövetségi Köztársaság jogosan hangsúlyozta –, hogy a megtámadott határozat konkrét eredményét tekintve elutasító határozatnak tekinthető, amit a Bizottság a tárgyaláson kifejezetten el is ismert, holott a Bizottság ebben a határozatban megállapította az EUMSZ 114. cikk (4) és (6) bekezdésében foglalt alkalmazási feltételek teljesülését (a megtámadott határozat (55), (83), (86), (91) és (94) preambulumbekezdése).

65 Ezért úgy tűnik, hogy a megtámadott határozat olyan belső ellentmondást tartalmaz, amely meggátolhatja a határozatot alátámasztó indokok megfelelő megértését.

66 Erre a belső ellentmondásra tekintettel, és anélkül, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaságnak az ólomra vonatkozó jóváhagyás időbeli korlátozásának állítólagos jogellenességére irányuló többi jogalapjáról állást kellene foglalni, a megtámadott határozat 1. cikkének második bekezdését az EUMSZ 296. cikk második bekezdésének megsértése miatt meg kell semmisíteni abban a részében, amelyben 2013. július 21-ig korlátozta az ólomra vonatkozó határértékeket megállapító nemzeti rendelkezések jóváhagyását.

Az antimonra, az arzénra és a higanyra vonatkozó nemzeti rendelkezések fenntartása elutasításának jogellenességéről

– A megtámadott határozat

67 A Németországi Szövetségi Köztársaság által benyújtott, az EUMSZ 114. cikk (4) bekezdésére alapított kérelem értékelése keretében a Bizottság a megtámadott határozat (19)–(24) preambulumbekezdésében, mielőtt a kérelmet az egyes anyagok vonatkozásában megvizsgálta volna, általános jellegű észrevételeket fogalmazott meg a szóban forgó anyagok összességéről.

68 Ezek a bevezető észrevételek a következőképpen hangzanak:

„(19)
Az arzén, ólom, antimon, bárium és higany tekintetében a felszerelések és termékek biztonságáról szóló második rendeletben (Verordnung über die Sicherheit von Spielzeug – 2. GPSGV) szereplő határértékek azonosak a 88/378/EGK irányelvben előírtakkal, és amelyeket az EU-ban 1990 óta kell alkalmazni. Ezeket a határokat az akkor rendelkezésre álló tudományos bizonyítékok, mégpedig a tudományos tanácsadó bizottság 1985-ös, a kémiai vegyületek toxicitására és ökotoxicitására vonatkozó szakvéleménye (EUR 12964 (EN) jelentés) »Játékok kémiai tulajdonságai« című III. fejezete alapján határozták meg. A határértékek meghatározásakor a felnőttek becsült élelmiszer-bevitelét vették alapul. A feltételezések szerint a legfeljebb körülbelül 12 kg testtömegű gyermekekre a felnőttek bevitelének maximum 50%-a jellemző, és a játékokból származó szivárgás ebből legfeljebb 10%-ot tehet ki.

(20) A 2009-ben elfogadott irányelv a 88/378/EGK irányelv helyébe lépett, és korszerűsítette a vegyi anyagokra vonatkozó jogi keretet azáltal, hogy figyelembe vette a felülvizsgálat időpontjában rendelkezésre álló tudományos bizonyítékokat.

(21) Az arzénra, ólomra, antimonra, báriumra és higanyra vonatkozó, az irányelvben meghatározott határértékeket a következőképpen számítják ki: a Holland Állami Közegészségügyi és Környezetvédelmi Intézet (RIVM) által a »Chemicals in Toys. A general methodology for assessment of chemical safety of toys with a focus on elements« című 2008-as jelentésben megfogalmazott ajánlások alapján a gyermekek játékokban található vegyi anyagoknak való kitettsége nem haladhat meg egy bizonyos szintet, nevezetesen a »tolerálható napi bevitel« szintjét. Mivel a gyermekek a játékokkal való érintkezésen kívül más módon is ki vannak téve a vegyi anyagoknak, a tolerálható napi bevitelnek csak egy része származhat a játékokból. A toxicitási, ökotoxicitási és környezetvédelmi tudományos bizottság 2004-es jelentésében azt javasolta, hogy a tolerálható napi bevitelnek csupán 10%-a származhasson a játékokból. Ugyanakkor a különösen mérgező anyagok (például az arzén, az ólom és a higany) esetében a jogalkotó úgy döntött, hogy a javasolt arány nem haladhatja meg a tolerálható napi bevitel 5%-át, annak biztosítása érdekében, hogy ezek az anyagok a helyes gyártási eljárással [helyesen: helyes előállítási gyakorlattal] összeegyeztethetően csak nyomokban legyenek jelen. A határértékeket úgy kapjuk meg, ha a tolerálható napi bevitel legnagyobb megengedett hányadát megszorozzuk a gyermek 7,5 kg-ra becsült súlyával, majd elosztjuk a szervezetbe jutott játékanyag mennyiségével, amelyet az RIVM lekapart játékanyagok esetében napi 8 mg-ra becsült, törékeny játékanyagok esetében 100 mg-ra, folyékony vagy ragadós játékanyagok esetében pedig 400 mg-ra. Ezeket a beviteli határértékeket az egészségügyi és környezeti kockázatok tudományos bizottsága (EKKTB) támogatta »Risks from organic CMR substances in toys« című, 2010. május 18-án elfogadott szakvéleményében. Mivel a tolerálható napi bevitel szintjeit tudományos tanulmányok határozzák meg, és mivel a tudomány fejlődhet, a jogalkotó biztosította a határértékek módosításának lehetőségét, ha új tudományos bizonyítékok állnak rendelkezésre.

(22) Az irányelv kioldódási határértékeket állapít meg, míg azokat a nemzeti értékeket, amelyeket Németország akar fenntartani, biológiai hozzáférhetőségben fejezik ki. A biológiai hozzáférhetőség vegyi anyagok azon mennyiségét jelenti, amely ténylegesen kioldódik egy játékból, és amelyet az emberi test lehet, de nem biztos, hogy felszív. A kioldódás azt a mennyiséget jelenti, amely ténylegesen kijön egy játékból, és amelyet az emberi test ténylegesen felszív. A Bizottság elismeri, hogy az 1990-ben meghatározott biológiai hozzáférhetőségi határértékeket az EN 71-3 – Bizonyos elemek migrálása szabványban kioldódási határértékekké alakították át. Az átalakítás céljából végzett számítások azonban hozzávetőlegesek voltak. 1985-ös ajánlásokon alapuló tolerálható napi bevitelt használtak. Napi 8 mg játékanyag-bevitelt feltételeztek, és módosításokat eszközöltek a gyermekek mérgező anyagoknak való kitettségének minimalizálása érdekében, például a bárium kioldódási határértékének csökkentésével, és azért, hogy biztosítsák az analitikai megvalósíthatóságot például az antimon és az arzén kioldódási határértékeinek növelésével.

(23) A Bizottság megjegyzi, hogy a szabványok nem kötelező jellegűek, hanem önkéntes alapon használják őket az ágazatban a jogszabályban meghatározott megfelelőségértékelési eljárások keretében. Ezenkívül az EN 71-3 szabvány jelenleg felülvizsgálat alatt áll az irányelvben meghatározott új határértékeknek való megfelelőség vélelmezése érdekében.

(24) Összefoglalva tehát más tudományos megfontolásokat vettek figyelembe, amikor a határértékeket az irányelv alapján határozták meg, és másokat, amikor azokat az EN 71-3 szabvány alapján határozták meg. Az irányelv alapján meghatározott határértékek a biztonság érdekében összefüggő és átlátható tudományos-toxikológiai megközelítésen alapulnak, ezért megfelelőbbnek tekinthetők.”

– Az EUMSZ 114. cikk (4) és (6) bekezdésében említett vizsgálatra vonatkozó kritérium figyelmen kívül hagyásáról

69 A Németországi Szövetségi Köztársaság arra hivatkozik, hogy mivel a Bizottság az antimonra, az arzénra és a higanyra vonatkozó nemzeti rendelkezések fenntartásának elutasítását arra alapította, hogy Németország nem bizonyította, hogy a 2009/48 irányelv kioldódási határértékei nem biztosítanak megfelelő szintű védelmet (a megtámadott határozat (43) preambulumbekezdése), illetve negatív hatással lehetnek az egészségre (a megtámadott határozat (59)–(62) preambulumbekezdése), ezért a Bizottság a megtámadott határozat meghozatalakor figyelmen kívül hagyta az EUMSZ 114. cikk (4) és (6) bekezdésében említett vizsgálatra vonatkozó, az ítélkezési gyakorlatban meghatározott kritériumot.

70 A Bizottság által lefolytatott és az EUMSZ 114. cikk (4) és (6) bekezdésében említett vizsgálatokra vonatkozó kritériummal kapcsolatban a Bíróság tisztázta, hogy a tagállamok a már meglévő nemzeti rendelkezéseik fenntartására irányuló kérelmeket alapíthatják olyan, közegészségügyi kockázatra vonatkozó értékelésre, amely eltér attól az értékeléstől, amelyet az uniós jogalkotó azon harmonizációs intézkedés meghozatalakor fogadott el, amelytől ezek a nemzeti rendelkezések eltérnek. Ezzel kapcsolatban a kérelmet előterjesztő tagállamnak kell bizonyítania, hogy az említett nemzeti rendelkezések a közegészség magasabb szintű védelmét biztosítják, mint az uniós harmonizációs intézkedés, és nem haladják meg az e cél eléréséhez szükséges mértéket (a fenti 50. pontban hivatkozott Dánia kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 64. pontja).

71 A jelen ügyben a megtámadott határozatból az következik, hogy a három érintett anyaggal kapcsolatban a Németországi Szövetségi Köztársaság ugyanazt az érvelést adta elő az EUMSZ 114. cikk (4) bekezdésére alapított kérelmének alátámasztására, nevezetesen azt, hogy a lekapart játékanyagokban jelen lévő ilyen vegyi anyagokra vonatkozó, a 2009/48 irányelvben meghatározott határértékek megemelkedtek az EN 71-3 szabványban meghatározott határértékekhez képest, mivel ez utóbbi szabvány a 88/378 irányelvben meghatározott és a bejelentett nemzeti rendelkezésekben átvett biológiai hozzáférhetőségi határértékeket kioldódási határértékekké alakította át (a megtámadott határozat (34), (40), (57) és (58) preambulumbekezdése). A Németországi Szövetségi Köztársaság 2011. március 2-i levelében hangsúlyozta, hogy az említett emelkedésre tekintettel a 2009/48 irányelv védelmi szintje nem elégséges, és a nemzeti rendelkezések szigorúbbak, következésképpen magasabb védelmi szintet biztosítanak a 2009/48 irányelv által nyújtottnál.

72 A Németországi Szövetségi Köztársaság ezzel az érveléssel nemcsak azt állítja, hogy a harmonizációs intézkedés által biztosított védelmi szint nem elégséges, hanem ennek megfelelően azt is, hogy a nemzeti rendelkezések által biztosított védelmi szint magasabb, amit a vonatkozó ítélkezési gyakorlat értelmében valójában a kérelmet előterjesztő tagállamnak kell bizonyítania.

73 Ez a két állítás valóban objektíven és szorosan összefügg egymással, és a Bizottság a megtámadott határozatban csupán összehasonlító jelleggel válaszolt erre az érvelésre, kifejtve azokat az indokokat, amelyek miatt úgy ítélte meg, hogy „a [2009/48] irányelvben meghatározott határértékek megfelelőbbek” (a megtámadott határozat (36), (42) és (62) preambulumbekezdése).

74 Az is megállapítható továbbá, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság úgy kérte a nemzeti rendelkezések fenntartását, hogy közben elismerte azt, hogy a 2009/48 irányelvben az antimonra és a higanyra vonatkozóan meghatározott határértékek nincsenek negatív hatással az emberi egészségre (a megtámadott határozat (40) és (59) preambulumbekezdése), amit a Bizottság csupán tudomásul vett (a megtámadott határozat (43) és (62) preambulumbekezdése).

75 Végül hangsúlyozni kell, hogy a Bizottság az antimonra és a higanyra vonatkozó elemzése keretében egyértelműen közölte, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság nem nyújtott be olyan bizonyítékot, amely igazolná, hogy „a német intézkedések magasabb szintű védelmet nyújtanának” (a megtámadott határozat (43) és (62) preambulumbekezdése), ez a megjegyzés pedig pontosan megfeleltethető a kérelmező tagállam által előterjesztendő bizonyítás tárgyi meghatározásának.

Önmagában az, hogy az arzénra vonatkozóan nem szerepel ilyen megjegyzés, még nem elegendő annak megállapításához, hogy a Bizottság figyelmen kívül hagyta volna az EUMSZ 114. cikk (4) és (6) bekezdésében említett vizsgálatra vonatkozó kritériumot, mivel a megtámadott határozat egészének szerkezetéből következően nem hagyta figyelmen kívül ezt a kritériumot.

76 Ebből következik, hogy ezt a kifogást el kell utasítani.

– Az EUMSZ 114. cikk (4) és (6) bekezdése alkalmazási feltételeinek érdemi értékeléséről

77 A Németországi Szövetségi Köztársaság előadja, hogy a Bizottság tévesen értékelte a tényállást és helytelenül alkalmazta az EUMSZ 114. cikk (4) és (6) bekezdését, amikor azt állapította meg, hogy nem nyert bizonyítást, hogy a nemzeti rendelkezések a gyermekek egészségének magasabb szintű védelmét biztosítják, mint a 2009/48 irányelv.

78 A Németországi Szövetségi Köztársaság jogalapjának első, „A bejelentett nemzeti rendelkezések fenntartásának indokolása (önálló nemzeti védelemre irányuló koncepció)” című részében kifejtett érvelése keretében különböző észrevételeket fogalmaz meg a helyes előállítási gyakorlat elvével és az elővigyázatosság elvével kapcsolatban, amelyeket a Bizottság a 2009/48 irányelv kidolgozása során nem vett kellően figyelembe.

79 Elsőként a Németországi Szövetségi Köztársaság arra hivatkozik, hogy a bejelentett rendelkezésekben megállapított határértékek konkrét szintje megfelel a toxikológiai szempontból szükséges és technológiailag megvalósítható szintnek, és így tehát a „helyes előállítási gyakorlat elvének” megfelelő következetességgel járt el, míg a 2009/48 irányelv – amelynek kioldódási határértékei az RIVM csupán vitaalapnak szánt jelentésén alapulnak – kidolgozásakor az említett elvet nem vették kellően figyelembe. A 2009/48 irányelv a fogyasztási cikkekben található károsanyag-maradványok kérdését illetően a másodlagos jognak az említett elvet alkalmazó más rendelkezéseivel is ellentétes.

80 Rá kell mutatni arra, hogy ennek az érvelésnek ellentmond a 2009/48 irányelv szövege, amelyben – különösen a (3), (20) és (22) preambulumbekezdésében – megjelenik a technológiai kérdés figyelembevétele.

81 Így először is a 2009/48 irányelv (3) preambulumbekezdése úgy rendelkezik, hogy „[a] játékok piacán végbement technológiai fejlődés ugyanakkor új kérdéseket vetett fel a játékok biztonságával kapcsolatban, és megnövekedett fogyasztói aggodalomra adott okot”, és hogy „[a]nnak érdekében, hogy figyelembe lehessen venni ezeket a fejleményeket, és tisztázni lehessen azt a keretet, amelyen belül a játékok forgalmazhatók, a 88/378/EGK irányelv bizonyos részeit felül kell vizsgálni, tovább kell fejleszteni, és az egyértelműség érdekében ezen irányelvvel kell felváltani. A 2009/48 irányelv (20) preambulumbekezdése ezután úgy rendelkezik, hogy „[a] 88/378/EGK irányelvben meghatározott bizonyos alapvető biztonsági követelményeket az irányelv elfogadása óta végbement technikai fejlődés figyelembevételének érdekében újra kell fogalmazni”, és hogy „[k]ülönösen az elektromos tulajdonságok területén végbement technikai fejlődésnek köszönhetően a 88/378/EGK irányelvben megengedett 24 voltos szintet meg lehet emelni, miközben az adott játék biztonságos használata továbbra is garantált”. Végül a 2009/48 irányelvnek a fenti 10. pontban már ismertetett (22) preambulumbekezdése a határértékek meghatározásával kapcsolatban külön kiemeli annak fontosságát, hogy biztosítva legyen, „hogy ezek az anyagok a helyes gyártási eljárással [helyesen: helyes előállítási gyakorlattal] összeegyeztethetően csak nyomokban legyenek jelen”.

82 Az sem vitatott, hogy a Bizottság a 2009/48 irányelv kidolgozásakor az RIVM jelentését vette alapul, amely világosan kimondta, hogy célja elsősorban „annak megvizsgálására irányul, hogy a játékokban található egyes elemekre vonatkozó, a játékok biztonságáról szóló 88/378/EGK irányelv II. melléklete [II.3. pontjában] foglalt határértékeket hogyan kellene a legújabb tudományos ismeretek alapján módosítani”. A szerzők azt is közölték, hogy a szóban forgó jelentésben „a játékokban található vegyi

anyagoknak való kitettséghez viszonyított biztonság értékelésére alkalmazható, kockázatalapú módszertant" mutatnak be. Ezek az idézetek ellentmondanak a felperes azon állításának [a keresetlevél 172. pontja], miszerint az RIVM jelentését „nem azért hozták létre, hogy azt a gyakorlatban alkalmazzák, vagy hogy alkalmazás alapjául szolgáljon".

83 Önmagában az a tény, hogy ennek a módszertannak az alkalmazása egyes elemek tekintetében a 88/378 irányelv alapján engedélyezett kioldódási határértékeknél magasabb határértékeket eredményezhetett, még nem jelenti szükségszerűen azt – ahogyan a Németországi Szövetségi Köztársaság hangoztatja –, hogy a 2009/48 irányelv kidolgozásakor nem vették kellően figyelembe a helyes előállítási gyakorlat elvét.

84 Következésképpen azt kell megállapítani, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság arra vonatkozó állítása, hogy a szóban forgó intézkedés a másodlagos jognak a helyes előállítási gyakorlat elvét alkalmazó más rendelkezéseivel is ellentétes, nem bizonyított előfeltevésen alapul.

85 Másodikként a Németországi Szövetségi Köztársaság azt állítja, hogy az elővigyázatosság elvét – amelyet rendszerint főként a tudományos bizonyosság hiánya esetén kell alkalmazni – sem vették kellően figyelembe a 2009/48 irányelv kidolgozásakor, ahogyan ezt az antimonra, az arzénra és a higanyra vonatkozó, irányelvben foglalt határértékek is bizonyítják, csakúgy, mint az arzén tolerálható napi bevitelére vonatkozó sajátos kérdés kezelése. A 2009/48 irányelv az arzénra vonatkozóan 1 μg/testtömegkilogrammban határozta meg a tolerálható napi bevitel mértékét, míg az EFSA szerint az arzénra vonatkozóan nem lehetséges egészségkárosodás kockázata nélkül semmilyen tolerálható beviteli mennyiséget megállapítani.

86 Az EUMSZ 114. cikk (4) bekezdése alapján benyújtott kérelemmel kapcsolatban rá kell mutatni arra, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság az arzén tolerálható napi bevitelének kérdését illetően azonos érvelést adott elő.

87 A megtámadott határozatban (a (31)–(33) preambulumbekezdés) a Bizottság erre az érvelésre a következőképpen válaszolt:

„(31) Felhívták a Bizottság figyelmét az EFSA 2009-es, arzénról szóló tanulmányára, amelyet új tudományos bizonyítéknak minősített, ami az arzén határértékeinek felülvizsgálatához vezethet. A tanulmányt elküldték az EKKTB-nek. Szakvéleményében […] az EKKTB megjegyzi, hogy az EFSA nem számította ki a tolerálható napi bevitelt, ehelyett kockázatalapú értéket használt. Az EKKTB korábbi szakvéleményeiben […] arra a következtetésre jutott, hogy »az arzén nemlineáris dózisreakciót mutat a rák tekintetében«. Az ivóvízre vonatkozó jelenleg hatályos határérték (10 μg/l) és az EFSA által az átlagfogyasztó számára meghatározott, élelmiszerrel kapcsolatos kitettség használatával az EKKTB arra a következtetésre jutott, hogy az arzénnek való napi kitettség körülbelül 1 μg/testtömegkilogramm/nap, és nem növeli a rák előfordulását. Ez az érték használható a gyakorlatban tolerálható napi kitettségként, és a gyermekek játékokból származó kitettsége nem haladhatja meg a 10%-ot.

(32) Az EKKTB következtetéseinek alapjául szolgáló érték megfelel az RIVM által ajánlott tolerálható napi bevitelnek, és ezt az értéket használják az irányelvben a játékokból származó arzénkioldódás kiszámításához. Ezért a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az arzénre vonatkozó határértékeket nem kell módosítani, mivel nem határoztak meg olyan új tolerálható beviteli szintet, amely megkérdőjelezné az irányelv által biztosított védelem szintjét.

(33) A Bizottság hangsúlyozza továbbá, hogy a német hatóságok az EFSA 2009-es tanulmányában meghatározott napi beviteli dózisokra hivatkoztak, amikor az arzénre vonatkozó nemzeti határértékek fenntartását kérték. A Bizottság megjegyzi, hogy a bejelentett intézkedések

nincsenek összhangban ezzel az indoklással. A bejelentett határértékeket az 1985-ben meghatározott becsült élelmiszer-beviteli értékekből vezették le, nem pedig az EFSA által 2009-ben javasolt dózisokból.”

88 Egyrészt azt kell megállapítani, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság beadványaiban nem tett észrevételt a megtámadott határozat ezen részével kapcsolatban, és így nem terjesztett elő olyan bizonyítékot, amellyel megcáfolhatná a Bizottságnak az egészségügyi és környezeti kockázatok tudományos bizottsága (EKKTB) véleményére alapított következtetéseit. Másrészt azt kell megállapítani, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság pusztán a 2009/48 irányelvben található, az antimonra, az arzénra és a higanyra vonatkozó határértékekre való hivatkozással nem bizonyíthatja, hogy az elővigyázatosság elvét nem vették kellően figyelembe.

89 Mindenesetre hangsúlyozni kell, hogy Németországi Szövetségi Köztársaság a fenti 79. és 85. pontban ismertetett és a beadványainak „A bejelentett nemzeti rendelkezések fenntartásának indokolása (önálló nemzeti védelemre irányuló koncepció)” című részében összefoglalt érvelésével nem bizonyítja és nem állítja azt, hogy eleget tett az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek, nevezetesen annak a bizonyításnak, hogy a bejelentett nemzeti rendelkezések magasabb védelmi szintet biztosítanak a 2009/48 irányelv által nyújtottnál. A keresetből egyébként az is kitűnik, hogy ez a kérdés a beadványok fentebb említett részétől határozottan eltérő tudományos fejlődés tárgya.

90 A jogalapja második részében kifejtett érvelés keretében a Németországi Szövetségi Köztársaság azt állítja, hogy bizonyította, hogy az arzénra, az antimonra és a higanyra vonatkozó határértékeket megállapító, bejelentett nemzeti rendelkezések a gyermekek egészségének magasabb szintű védelmét biztosítják, mint a 2009/48 irányelv.

91 A Németországi Szövetségi Köztársaság azt állítja, hogy a bejelentett rendelkezéseknek az EN 71-3 szabványban foglaltak szerinti átváltásból következő kioldódási határértékei alacsonyabbak a 2009/48 irányelvben megállapított határértékeknél, az irányelv tehát a gyermekek káros anyagoknak való nagyobb kitettségét engedélyezi. A Németországi Szövetségi Köztársaság szerint önmagában e körülmény alapján megállapítható, hogy hitelt érdemlően bizonyítást nyert, hogy a bejelentett nemzeti rendelkezések magasabb védelmi szintet biztosítanak a 2009/48 irányelv által nyújtottnál. A Németországi Szövetségi Köztársaság állításait szemléltetésképpen a 2009/48 irányelvben szereplő kioldódási határértékek biológiai hozzáférhetőségi határértékekre történő átváltásával támasztja alá, és azt állítja, hogy a nemzeti rendelkezésekben foglalt határértékek – akár együtt, akár külön-külön értékelve – átváltást követően, a szóban forgó játék anyagának fajtájától és állagától függetlenül alacsonyabbnak bizonyulnak a 2009/48 irányelvben foglalt biológiai hozzáférhetőségi határértékeknél.

92 Elöljáróban, a 70. pontban már ismertetésre került, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a tagállamok a már meglévő nemzeti rendelkezéseik fenntartására irányuló kérelmeket alapíthatják olyan, közegészségügyi kockázatra vonatkozó értékelésre, amely eltér attól az értékeléstől, amelyet az uniós jogalkotó azon harmonizációs intézkedés meghozatalakor fogadott el, amelytől ezek a nemzeti rendelkezések eltérnek. Ezzel kapcsolatban a kérelmet előterjesztő tagállamnak kell bizonyítania, hogy az említett nemzeti rendelkezések a közegészség magasabb szintű védelmét biztosítják, mint az uniós harmonizációs intézkedés, és nem haladják meg a cél eléréséhez szükséges mértéket.

93 Először is a Németországi Szövetségi Köztársaság arra vonatkozó állítását kell megvizsgálni, hogy a bejelentett rendelkezéseknek az EN 71-3 szabványban foglaltak szerinti átváltással kapott kioldódási határértékei alacsonyabbak a 2009/48 irányelvben megállapított határértékeknél, ami azt bizonyítja, hogy az említett rendelkezések a közegészség magasabb szintű védelmét biztosítják, mint a harmonizációs intézkedés.

94 Ezen állítás alátámasztására a Németországi Szövetségi Köztársaság összefoglaló táblázatot készített, amely már a 2011. március 2-i levélben is szerepelt (a továbbiakban: 1. táblázat), és a BfR által elvégzett azon értékelésnek felel meg, amely szerint a 2009/48 irányelv kioldódási értékeinek

alkalmazása nagyobb arzén-, antimon- és higanybevitelt eredményez a gyermekeknél, mint a bejelentett nemzeti intézkedéseké, még ha ez utóbbiak nem is tesznek különbséget a játékanyag állaga alapján. Ez a táblázat olyan adatokat tartalmaz, amelyek a 2009/48 irányelv és az – a 88/378 irányelvben foglalt, a bejelentett nemzeti rendelkezésekkel azonos biológiai hozzáférhetőségi határértékeket kioldódási határértékekké alakító – EN 71-3 szabvány lekaparható anyagból készült játékokra vonatkozó kioldódási határértékei közötti összehasonlításra vonatkoznak. A Németországi Szövetségi Köztársaság hozzáteszi, hogy a kimutatása nem csak a lekapart játékanyagokkal való összehasonlításra korlátozódik, azt csak tájékoztatásul említette, mivel a játékok többsége lekaparható anyagból készült.

95 Az 1. táblázat különösen a következő adatokat tartalmazza:

Elem	EN 71-3 mg/kg-ban	2009/48 irányelv mg/kg-ban
Arzén	25	47
Higany	60	94
Antimon	60	560

96 Emlékeztetni kell arra, hogy a káros anyagokra vonatkozó határértékeket nem egyformán határozza meg a második GPSGV 2011, amely a 88/378 irányelvben foglalt értékeket veszi át, illetve a 2009/48 irányelv. Így a 2009/48 irányelv a három játékanyagtípusra eltérő kioldódási határértékeket ír elő, míg a nemzeti rendelkezések az adott játékanyag állagától függetlenül valamennyi játéktípusra alkalmazható biológiai hozzáférhetőségi határértékeket állapítanak meg.

97 A Németországi Szövetségi Köztársaság, tekintettel arra, hogy olyan bizonyítékokat kell előterjesztenie, amelyek alapján össze lehet hasonlítani a szóban forgó adatokat, az EN 71-3 szabványhoz hasonló átváltást alkalmazott biológiai hozzáférhetőségi határértékekről kioldódási határértékekre.

98 A megtámadott határozat (22) preambulumbekezdésében a Bizottság rámutatott arra, hogy „az 1990-ben meghatározott biológiai hozzáférhetőségi határértékeket az EN 71-3 – Bizonyos elemek migrálása szabványban kioldódási határértékekké alakították át”, „[a]z átalakítás céljából végzett számítások azonban hozzávetőlegesek voltak”.

99 A Bizottság valamennyi érintett anyag tekintetében vitatta az emberi egészségre irányuló kockázatoknak a Németországi Szövetségi Köztársaság által elfogadott értékelését, a lekapart játékanyagokban található ezen anyagok kioldódási határértékeinek emelésére vonatkozó megállapítástól kezdve. A megtámadott határozatban ezért az arzénra (a (36) preambulumbekezdés), az antimonra (a (42) preambulumbekezdés) és a higanyra (a (61) preambulumbekezdés) vonatkozóan a következőket állapította meg:

„Az EN 71-3 szabványban meghatározott, [ezen anyagokra] vonatkozó kioldódási határértékeket a 88/378/EGK irányelvben meghatározott biológiai hozzáférhetőségi határértékekből vezették le, az 1985-ben meghatározott becsült élelmiszer-bevitel alapján. Az alkalmazott számítási módszer – ellenben az irányelvvel – nem vette figyelembe a gyermek súlyát, sem pedig a játékanyagok közötti különbségeket. Ezért a Bizottság úgy véli, hogy az irányelv által meghatározott határértékek megfelelőbbek.”

100 E tekintetben – bár a Németországi Szövetségi Köztársaság jogosan emlékeztet arra, hogy a kérelmező tagállam a nemzeti rendelkezések fenntartásának igazolása érdekében hivatkozhat arra, hogy a közegészségügyi kockázatot eltérően értékeli attól, ahogyan az uniós jogalkotó a harmonizációs intézkedésben tette, mivel a közegészségügyi kockázatokat jogszerűen lehet eltérően értékelni anélkül is, hogy feltétlenül különböző vagy új tudományos adatokra kellene azokat alapítani (a fenti

50. pontban hivatkozott Dánia kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 63. pontja) – a Németországi Szövetségi Köztársaságnak kell bizonyítania, hogy a Bizottság miért értékelte tévesen az elé terjesztett bizonyítékokat, és azokat a Törvényszéknek mennyiben kellene eltérően értelmeznie.

101 Először is emlékeztetni kell arra, hogy a 2009/48 irányelv kioldódási határértékeket vezet be, mivel az egészségügyi kockázatot ahhoz a károsanyag-mennyiséghez kapcsolja, amely kioldódhat a játékokból, majd a gyermek szervezetében felszívódhat. Az antimonra, az arzénra, a higanyra és hasonló anyagokra vonatkozóan a 2009/48 irányelvben foglalt kioldódási határértékeket az RIVM jelentése alapján határozták meg, amely a gyermek szervezetébe jutott játékanyag becsült mennyiségét a következőkben állapította meg: játékanyagok esetében napi 8 mg, törékeny játékanyagok esetében 100 mg, folyékony vagy ragadós játékanyagok esetében pedig 400 mg. Ezeket a beviteli határértékeket az EKKTB is támogatta „Risks from organic CMR substances in toys” című, 2010. május 18-án elfogadott szakvéleményében (a megtámadott határozat (21) preambulumbekezdése), és azok az EKKTB 2010. július 1-jei véleménye szerint „a lenyeléssel történő szervezetbe jutás feltételezhető legrosszabb eseteinek” feleltethetők meg.

102 A felszívódásra képes mennyiség tehát a játékanyag állagától függ, ez a különbségtétel pedig nem szerepel az EN 71-3 szabványban, amely minden anyagtípusra vonatkozóan csak egy mennyiséget közöl. Az EN 71-3 szabványban ugyanis az áll, hogy „a különböző játékanyagok halmozott átlagos napi bejutásának 8 mg-os mértéke munkahipotézisként értendő, nem feledve azt sem, hogy egyes esetekben ez az érték magasabb is lehet”.

103 Másodszor, bár a beadványaiban nem fogalmazott meg észrevételt a Németországi Szövetségi Köztársaság azzal kapcsolatban, hogy az EN 71-3 szabványban alkalmazott számítási módszerben figyelmen kívül hagyták volna a gyermekek testtömegét, a Törvényszék írásbeli kérdésére válaszul előadta, hogy az EN 71-3 szabványban alkalmazott számítási módszer a felnőttekénél kisebb gyermeki testtömeget veszi figyelembe, mivel a 12 évnél fiatalabb gyermekekre vonatkozóan levezetett biológiai hozzáférhetőségi határértékeket veszi alapul. A biológiai hozzáférhetőség fogalmának a 88/378 irányelv értelmében vett meghatározása a tudományos tanácsadó bizottságnak a kémiai vegyületek toxicitásának és ökotoxicitásának vizsgálatára vonatkozó állásfoglalásán alapszik, amely kifejezetten a gyermekek tekintetében értékelte a napi beviteli mennyiségeket, és annak biztosítására irányult, hogy a játékok csak meghatározott arányban járuljanak hozzá a gyermekek szervezetében felszívódó nehézfémek összmennyiségéhez. Ebből következően a csökkentett napi mennyiségek révén a gyermekek kisebb testtömegét vették figyelembe, és így azt az EN 71-3 szabvány szerinti kioldódási határértékekbe is beépítették.

104 E tekintetben a Bizottság arra vonatkozó hivatkozását, hogy a számítási módszerben figyelmen kívül hagyták a gyermekek testtömegét, a megtámadott határozat (19)–(21) preambulumbekezdésére tekintettel kell értelmezni (lásd a fenti 68. pontot), amely szerint a „feltételezések szerint a legfeljebb körülbelül 12 kg testtömegű gyermekekre a felnőttek bevitelének maximum 50%-a jellemző”, míg a 2009/48 irányelvben „a határértékeket úgy kapjuk meg, ha a tolerálható napi bevitel legnagyobb megengedett hányadát megszorozzuk a gyermek 7,5 kg-ra becsült súlyával, majd elosztjuk a szervezetbe jutott játékanyag mennyiségével, amelyet az RIVM lekapart játékanyagok esetében napi 8 mg-ra becsült, törékeny játékanyagok esetében 100 mg-ra, folyékony vagy ragadós játékanyagok esetében pedig 400 mg-ra”. Ezért a Bizottság helyesen vélte úgy, hogy az EN 71-3 szabvány szerinti számítási módszer nem veszi megfelelően figyelembe a gyermekek testtömegét, bár a megtámadott határozat (22) preambulumbekezdésében azt is megemlítette, hogy a szabvánnyal kapcsolatban módosításokat eszközöltek a gyermekek mérgező anyagoknak való kitettségének minimalizálása érdekében.

105 Harmadszor, az EN 71-3 szabvány keretében a kioldódási határértékek meghatározására használt számítási módszer hasznosságára vonatkozóan a Bizottság által előterjesztett érvet tudományos szempontból kifejezetten alátámasztja az EKKTB 2010. július 1-jei véleménye, amely szervezetet a

Bizottság azzal bízta meg, hogy állapítsa meg, hogy a 2009/48 irányelvben meghatározott kioldódási határértékek megalapozott tudományos alapot képeznek-e ahhoz, hogy 19 kémiai elemre vonatkozóan megbízható kioldódási határértékeket lehessen bevezetni.

106 Véleményének indokolásában az EKKTB többek között ismertette, hogy az EN 71-3 szabványt nyolc kémiai elem vonatkozásában lefolytatott laboratóriumközi gyakorlat keretében megvizsgálva kiderült, hogy a laboratóriumi mérések között akár tízszeres is lehetett az eltérés, ami aggodalmat ébreszt a módszer megbízhatóságát és a jelenleg alkalmazott korrekciós tényezők használatának folytatását illetően, ám azt is hozzátette, hogy az EN 71-3 szabványban a kémiai elemek kioldódására alkalmazott mérési módszer nem megbízható.

107 Az EKKTB ezen megállapításai ellentmondanak annak, hogy az 1. táblázatban foglalt, az EN 71-3 szabvány szerinti kioldódásmérési módszeren alapuló összehasonlító elemzés megbízható alapokon nyugodna. E tekintetben – jóllehet a Németországi Szövetségi Köztársaság a Törvényszék írásbeli kérdésére válaszul azt állította, hogy a laboratóriumok összehasonlító tanulmányának értelme és célja nem annak eldöntése volt, hogy a módszer megbízható-e – meg kell állapítani, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság az összehasonlító tanulmány céljai közül maga idézte azt a célt, amely „a műszaki és módszertani problémák azonosítására” irányul.

108 Mindenesetre, még ha abból a feltevésből is indulunk ki, hogy a 88/348 irányelvben foglalt biológiai hozzáférhetőségi határértékeknek az EN 71-3 szabványban történő átalakításával kapott, az 1. táblázatban szereplő kioldódási határértékek figyelembe vehetők, akkor is meg kell jegyezni, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság beadványai az egészségügyi kockázat hiányos értékelésére mutatnak rá.

109 A jelen eljárás keretében a Bizottság olyan táblázatot mutatott be (a továbbiakban: 2. táblázat), amely ugyanazt az összehasonlítást vázolja fel, mint az 1. táblázat, de a 2009/48 irányelvben szereplő összes játékanyag vonatkozásában. Ez a táblázat a következőket tartalmazza:

Elem	Folyékony vagy ragadós anyag Kioldódás (mg/kg)	Száraz, törékeny, porszerű vagy hajlékony anyag Kioldódás (mg/kg)	Lekapart anyag Kioldódás (mg/kg)	Bejelentett intézkedések Biológiai hozzáférhető-ség (μg)	A bejelentett intézkedések kioldódási határértékben kifejezve (EN 71-3 szabvány) (mg/kg)
Antimon	11,3	45	560	0,2	60
Arzén	0,9	3,8	47	0,1	25
Higany	1,9	7,5	94	0,5	60

110 A fenti táblázatból egyértelműen kitűnik, hogy a folyékony vagy ragadós anyagokra, valamint a száraz, törékeny, porszerű vagy hajlékony anyagokra vonatkozóan a Németországi Szövetségi Köztársaság által bejelentett értékek az EN 71-3 szabvány alapján kioldódási határértékben kifejezve egyértelműen magasabbak a 2009/48 irányelvben található határértékeknél.

111 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság által az EUMSZ 114. cikk (4) bekezdése alapján benyújtott kérelem indokolása kizárólag a lekapart játékanyagokra vonatkozó kioldódási határértékek figyelembevételén alapul.

112 A 2. táblázatban szereplő adatokra tekintettel, amelyek átfogóan közlik a Németországi Szövetségi Köztársaság saját összehasonlító érvelésének számokban kifejezett eredményeit, a Németországi Szövetségi Köztársaság nem állíthatja általánosságban azt, hogy a 2009/48 irányelv a szóban forgó

káros anyagok tekintetében nagyobb mértékű kioldódást engedélyez, mint a bejelentett nemzeti rendelkezések, ami azt eredményezi, hogy a gyermekek nagyobb mértékben vannak kitéve ezeknek az anyagoknak, és hogy „önmagában" e körülmény alapján megállapítható, hogy hitelt érdemlően bizonyította azt, hogy a bejelentett nemzeti rendelkezések magasabb védelmi szintet biztosítanak a 2009/48 irányelv által nyújtottnál.

113 Kétségtelen, hogy a lekapart anyagokra vonatkozóan a 2009/48 irányelvben megállapított kioldódási határértékek valóban magasabbak a bejelentett nemzeti rendelkezésekben foglalt biológiai hozzáférhetőségi határértékek átváltásából kapott határértékeknél.

114 Azonban – ahogyan ezt a Bizottság jogosan hangsúlyozza – a felszívódni képes mennyiség a használt anyag állagától függ (lásd a fenti 101. és 102. pontot). Így a lekapart játékanyagokhoz a gyermekek nehezebben férhetnek hozzá, mint a száraz vagy a törékeny anyagokhoz, amelyek könnyen lenyelhetők, és ezért nagyobb mennyiségben szívódhatnak fel.

115 A Németországi Szövetségi Köztársaság nem nyújtott be bíráló észrevételeket arra vonatkozóan, hogy a lekapart játékanyagok kevésbé hozzáférhetőek. Azt állította viszont, hogy mivel a 2009/48 irányelv nem tisztázza egyértelműen a három játékanyagtípus kioldódási határértékei közötti kapcsolatot, abból az elvből kell kiindulni, hogy a megadott mennyiség mindegyik típusból, minden nap kioldódhat, és az említett értékeket össze kellett volna adni, hogy meg lehessen határozni a teljes kitettséget „abban az esetben", ha egy gyermek ugyanazon a napon olyan játékokkal kerül érintkezésbe, amelyek a három érintett anyagból készültek.

116 A Németországi Szövetségi Köztársaság által kifejtett érvelés nem alkalmas annak határozott bizonyítására, hogy a bejelentett nemzeti rendelkezések az emberi egészség magasabb szintű védelmét biztosítják, mint a 2009/48 irányelv alkalmazása, tekintettel arra, hogy sem ezek a rendelkezések, sem a bennük szereplő biológiai hozzáférhetőségi értékeket kioldódási határértékekké alakító EN 71-3 szabvány nem tesz megkülönböztetést a játékanyagok állaga szerint. Az 1. táblázatban foglalt összehasonlítás (lásd a fenti 95. pontot) e tekintetben nem használható a fenti 115. pontban ismertetett érvelés alátámasztására.

117 E tekintetben úgy tűnik, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság érvelése azt a sajátos helyzetet veszi alapul és állítja fel hipotézisként, amikor a gyermek az irányelvben szereplő mindhárom játékanyagnak egyszerre van kitéve, és meg kell jegyezni, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság beadványaiban anélkül említi ezt a helyzetet, hogy közben bármilyen tudományos tanulmányra hivatkozna.

118 A Bizottság azonban azt állítja, hogy ez a megközelítés nem felel meg a valóságnak, és az EKKTB 2011. július 1-jei véleményére hivatkozik, amely szerint a 2009/48 irányelvben az érintett kémiai elemekre vonatkozó határértékeket az egészségen és a tolerálható napi bevitelen alapuló határértékek alapján, valamint a lenyeléssel történő szervezetbe jutás feltételezhető legrosszabb esete alapján határozták meg, méghozzá a következőképpen: lekapart játékanyagok esetében 8 mg/nap, száraz, törékeny, porszerű vagy hajlékony játékanyagok esetében 100 mg/nap, folyékony vagy ragadós játékanyagok esetében pedig 400 mg/nap. Mivel a gyermekek a játékokkal való érintkezésen kívül más módon is ki vannak téve a vegyi anyagoknak, az EKKTB ismerteti véleményét, amelyben azt javasolta, hogy a tolerálható napi bevitelnek csupán 10%-a származhasson a játékokból, ugyanakkor a különösen mérgező anyagok (például az arzén, a kadmium, a króm, az ólom, a higany és a szerves ón) esetében a jogalkotó úgy döntött, hogy a játékokból származó bevitel aránya nem haladhatja meg a tolerálható napi bevitel 5%-át, annak biztosítása érdekében, hogy ezek az anyagok a helyes előállítási gyakorlattal összeegyeztethetően csak nyomokban legyenek jelen. Az EKKTB hozzátette, hogy „az elképzelhető legrosszabb esetben, amikor a kitettség mindhárom anyagból [lekapart játékanyag, száraz, törékeny, porszerű vagy hajlékony játékanyag és folyékony vagy ragadós játékanyag] származik, ezen kémiai elemek lenyeléssel történő összbevitele a tolerálható napi bevitel 30%-a és 15%-a", „viszont csekély az esélye annak, hogy a bevitel ebből a három anyagból egyszerre történik".

119 Az EKKTB ezzel megkérdőjelezte a Németországi Szövetségi Köztársaság érvelésének alapját, az pedig nem mondott ellent ennek. Igaz, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság a Törvényszék írásbeli kérdésére válaszul előadta, hogy az RIVM jelentése, amely alapján a játékanyag típusa szerinti kioldódási határértékeket meghatározták (a megtámadott határozat (21) preambulumbekezdése), a száraz, illetve a folyékony játékokra vonatkozóan azt tartalmazta, hogy a 100 mg-os és a 400 mg-os érték hozzávetőleges becslésnek vehető, amely még részletesebb vizsgálatot igényel.

120 Meg kell azonban állapítani, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság csak részben idézi az RIVM jelentését, és az érve nem fogadható el, mivel az RIVM a száraz anyagokra vonatkozóan a következőket ismertette:

„A gyermek szervezetébe történő 100 mg-os bevitel ésszerű [becslésnek] tekinthető, de nem következhet be mindennap. A kitettség becsült mértékének pontosabb meghatározása érdekében ilyen típusú bevitelnél a liter/hét gyakoriság alapértelmezettként történő használatát javasoljuk. […] Ez hozzávetőleges becslésnek vehető, amely részletesebb vizsgálatot igényel, [és a folyékony anyagok tekintetében] […] a 400 mg-os bevitel alkalmi jelleggel megtörténhet, de mindennapos jelleggel nem. A kitettség becsült mértékének pontosabb meghatározása érdekében ilyen típusú bevitelnél a heti [egyszeri] gyakoriság alapértelmezettként történő használatát javasoljuk. […] Ez hozzávetőleges becslésnek vehető, amely részletesebb vizsgálatot igényel.”

121 Egyébként, még ha abból is indulnánk ki, hogy csak az 1. táblázatban szereplő, a BfR tanulmánya szerinti számadatokat kellett volna figyelembe venni, akkor sem lehet ettől még arra a következtetésre jutni, hogy a megtámadott határozat jogellenes. Mivel a 2009/48 irányelv szerinti kioldódási határértékek csak egy esetben magasabbak a bejelentett rendelkezéseknek az EN 71-3 szabványban foglaltak szerinti átváltással kapott kioldódási határértékeinél, méghozzá a lekapart játékanyagok esetében, nem lehet felróni a Bizottságnak azt, hogy elutasította az olyan nemzeti rendelkezések fenntartására irányuló kérelmet, amelyek nem tesznek különbséget a játékanyagok állaga szerint.

122 Másodszor, a jelen kereset céljából a Németországi Szövetségi Köztársaság bemutatott egy másik táblázatot is, amely a következő értékek összehasonlítását tartalmazza: egyrészt a második GPSGV 2011 10. cikkének (3) bekezdéséből következő biológiai hozzáférhetőségi határértékek, amelyek megegyeznek a bejelentett nemzeti rendelkezésekből és a 88/378 irányelvből következő határértékekkel, másrészt pedig a 2009/48 irányelvben szereplő kioldódási határértékek átváltásával kapott, mindhárom játéktípusra vonatkozó biológiai hozzáférhetőségi határértékek (a továbbiakban: 3. táblázat). A Németországi Szövetségi Köztársaság szerint a második GPSGV 2011 szerinti biológiai hozzáférhetőségi határértékek a szóban forgó mindegyik vegyi anyag és mindhárom játékanyagállag tekintetében alacsonyabbnak bizonyulnak a 2009/48 irányelv átváltás után kapott biológiai hozzáférhetőségi határértékeinél, ami szintén azt bizonyítja, hogy a bejelentett nemzeti rendelkezések a gyermekek egészségének magasabb szintű védelmét biztosítják, mint a 2009/48 irányelv

123 A 3. táblázat a következőket tartalmazza:

Elem	A második GPSGV 2011 10. cikkének (3) bekezdéséből következő biológiai hozzáférhetőségi határértékek	A 2009/48 irányelv II. melléklete II. pontjának (13) bekezdéséből következő – átváltás után kapott – biológiai hozzáférhetőségi határérték		
	µg/nap, a játékanyagállagra való tekintet nélkül	µg/nap, száraz, törékeny, porszerű vagy hajlékony játékanyagok esetében	µg nap, folyékony vagy ragadós játékanyagok esetében	µg/nap, lekapart játékanyagok esetében
Antimon	0,2	4,5	4,5	4,5

Arzén	0,1	0,38	0,36	0,38
Bárium	25	450	450	448
Ólom	0,7	1,35	1,36	1,3
Higany	0,5	0,75	0,76	0,76

124 A 3. táblázat a BfR által készített, „A felszívódó mennyiségek és a 88/378/EGK irányelv, a 2009/48/EK irányelv és az EN 71-3 szabvány alapján tolerálható kioldódási határértékek összehasonlítása” című táblázatban szereplő adatokon alapul.

125 Meg kell azonban először is – a Bizottsággal egyezően – azt állapítani, hogy a 3. táblázat célja a 2009/48 irányelv által a három játékanyagállag vonatkozásában meghatározott napi felszívódási értékek összehasonlítása az EN 71-3 szabványból következő értékekkel, noha a szabvány számításánál csak egyetlen játékanyagállagot vettek figyelembe, és a száraz és a folyékony anyagokra vonatkozó, EN 71-3 szabvány szerinti kioldódási határértékek kimaradtak. Ezért – ahogyan a Bizottság jogosan hangsúlyozza – a BfR által szolgáltatott magyarázat, miszerint „csak az EN 71-3 szabványban a lekaparható játékanyagra vonatkozóan meghatározott kioldódási határértékeket veszi számításba, mivel a bekerülhető anyag 8 mg-os mennyisége csak erre az anyagtípusra vonatkozik, és e tekintetben az egyedüli lehetséges összehasonlítás a 2009/48/EK irányelv megfelelő kioldódási határértékeivel való összehasonlítás”, nem meggyőző, mivel a 2009/48 irányelv száraz és folyékony anyagokra vonatkozó mennyiségi adatait például fel lehetett volna használni erre a célra.

126 Továbbá a BfR által készített táblázatban a 2009/48 irányelvben megkülönböztetett három anyagnak megfelelő tolerálható napi beviteli értékeket összeadták, majd összevetették az EN 71-3 szabványban szereplő lekapart anyaggal. Így tehát a BfR a 88/378 irányelv értelmében 8 mg játékanyagban található engedélyezett mennyiséget és az 508 mg játékanyagban – azaz 8 mg lekapart játékanyagban, 100 mg száraz játékanyagban és 400 mg folyékony játékanyagban – található tolerálható bevitel összmennyiségét hasonlította össze, ami megmásítja a levont következtetéseit.

127 Végül hangsúlyozni kell, hogy a biológiai hozzáférhetőségi határértékek Németországi Szövetségi Köztársaság által hivatkozott összehasonlítása fordított egészségügyi kockázatbecslést eredményez, mint a legújabb tudományos ismereteken alapuló kockázatbecslések, illetve azok a tudományos ismeretek, amelyek alapján a 2009/48 irányelv II. mellékletének III. pontjában szereplő kémiai tulajdonságokra vonatkozó sajátos követelményeket meghatározták. E tekintetben nem árt felidézni az EKKTB 2010. július 1-jei véleményét, amely szerint „a játékokban található kémiai elemek összmennyisége önmagában véve még nem feltétlenül jelent kockázatot, mert a kémiai elemek többsége a játékban marad még az után is, hogy a játék egyes részeit szájba veszik vagy lenyelik”, és „[e]zért a kockázatértékelésnek a kémiai elemek kioldódási szintjének vizsgálatán kell alapulnia”. A 2010. július 1-jei véleményben az is szerepel, hogy „az EKKTB megismétli arra vonatkozó ajánlását, hogy a játékok biztonsága a kioldódási határértékeken alapuljon”.

128 Egyébiránt hangsúlyozni kell, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság előadta, hogy 2008. április 10-én „a 88/378 irányelv szerinti biológiai hozzáférhetőségi határértékekből kiindulva az ólomra, az arzénra, a higanyra, a báriumra és az antimonra vonatkozóan újabb biológiai hozzáférhetőségi határértékeket javasolt, amelyek alapján kioldódási határértékeket kell kidolgozni”, és azt is hangsúlyozta, hogy „a 88/378 irányelvvel biztosított védelmi szintet fenn kell tartani, de azért bizonyos pontokon javítani kell”. Beadványaiban azt is kifejtette, hogy „nem ellenzi sem a kioldódási határtértékek meghatározását, sem a játékanyagok különböző, 2009/48 irányelvben szereplő állagtípusai szerinti különbségtételt”.

129 Ilyen körülmények között a Németországi Szövetségi Köztársaság nem támaszthatja alá a biológiai hozzáférhetőségi határértékek összehasonlításával azt az állítását, hogy a bejelentett nemzeti rendelkezések az emberi egészség magasabb szintű védelmét biztosítják, mint a 2009/48 irányelv.

130 A fenti megállapításokból következően a Németországi Szövetségi Köztársaság nem tett eleget az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek, nevezetesen annak bizonyításának, hogy az arzén, az antimon és a higany vonatkozásában a bejelentett nemzeti rendelkezések az emberi egészség magasabb szintű védelmét biztosítják, mint a 2009/48 irányelv.

131 A fenti megállapítások összességéből az következik, hogy a keresetet el kell utasítani abban a részében, amely az arzénra, az antimonra és a higanyra vonatkozó biológiai hozzáférhetőségi határértékeket előíró, bejelentett nemzeti rendelkezések fenntartásának Bizottság általi elutasításának megsemmisítésére irányul, anélkül hogy vizsgálni kellene a Németországi Szövetségi Köztársaságnak e rendelkezések arányosságára és arra vonatkozó érvelését, hogy ezek a rendelkezések nem képezik a tagállamok közötti önkényes megkülönböztetés eszközét vagy a kereskedelem rejtett korlátozását, valamint nem jelentenek akadályt a belső piac működésében.

132 Mivel a Németországi Szövetségi Köztársaság nem bizonyította, hogy az arzén, az antimon és a higany vonatkozásában a bejelentett nemzeti rendelkezések az emberi egészség magasabb szintű védelmét biztosítják, mint a 2009/48 irányelv, az előző pontban említett érvelés hatástalan.

A költségekről

133 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 3. §-a alapján részleges pernyertesség esetén vagy különleges indokból a Törvényszék elrendelheti a költségeknek a felek közötti megosztását, vagy határozhat úgy, hogy mindegyik fél maga viselje saját költségeit. Az eljárási szabályzat 87. cikkének 6. §-a ezenkívül úgy rendelkezik, hogy ha az eljárás okafogyottá válik, a költségekről a Törvényszék szabad mérlegelése szerint határoz.

134 Mivel a kereset – ahogyan ez a fenti 33. és 34. pontban megállapítást nyert – okafogyottá vált abban a részében, amely a megtámadott határozat báriumot érintő részének megsemmisítésére irányul, az említett határozat báriumra vonatkozó részének megsemmisítése iránt benyújtott kérelemről nem kell határozni.

135 Ilyen feltételek mellett, továbbá mindkét fél részleges pernyertességére tekintettel úgy kell határozni, hogy a Bizottság viseli saját költségeit és a Németországi Szövetségi Köztársaság részéről felmerült költségek felét.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (nyolcadik tanács)

a következőképpen határozott:

1) **Nem szükséges határozni a német szövetségi kormány által bejelentett, a játékokban található ólom, bárium, arzén, antimon, higany, valamint a nitrózaminok és nitrozálható anyagok tekintetében meghatározott határértékekre vonatkozó nemzeti rendelkezések érvényességének a játékok biztonságáról szóló 2009/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alkalmazásának kezdő napján túli meghosszabbításáról szóló, 2012. március 1-jei 2012/160/EU bizottsági határozat báriumra vonatkozó részének jogszerűségéről.**

2) A Törvényszék megsemmisíti a 2012/160 határozat 1. cikkének második bekezdését abban a részében, amelyben 2013. július 21-ig korlátozta az ólomra vonatkozó határértékeket megállapító nemzeti rendelkezések jóváhagyását.

3) A Törvényszék a keresetet ezt meghaladó részében elutasítja.

4) Az Európai Bizottság viseli saját költségeit és a Németországi Szövetségi Köztársaság részéről felmerült költségek felét.

Martins Ribeiro Popescu Berardis

Kihirdetve Luxembourgban, a 2014. május 14-i nyilvános ülésen.

Aláírások

Tartalomjegyzék

Jogi háttér 1

Az uniós jog 1

A nemzeti jog 6

A jogvita előzményei 7

Az eljárás és a felek kérelmei 8

A jogkérdésről 9

A Németországi Szövetségi Köztársaság által a tárgyaláson előadott, részleges okafogyottság iránti kérelemről 9

A megtámadott határozat megsemmisítésére irányuló kérelmek 9

Az ólomra vonatkozó jóváhagyás időbeli korlátozásának jogellenességéről 9

– Az elfogadhatóságról 9

– Az ügy érdeméről 10

Az antimonra, az arzénra és a higanyra vonatkozó nemzeti rendelkezések fenntartása elutasításának jogellenességéről 14

– A megtámadott határozat 14

– Az EUMSZ 114. cikk (4) és (6) bekezdésében említett vizsgálatra vonatkozó kritérium figyelmen kívül hagyásáról 16

– Az EUMSZ 114. cikk (4) és (6) bekezdése alkalmazási feltételeinek érdemi értékeléséről 17

A költségekről 26